

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

1. Indledning.

Den 30. maj 1969 vedtog folketinget et af regeringen fremsat forslag til folketingsbeslutning om en reform af de grundlæggende skoleuddannelser. Beslutningen angiver hovedlinierne i den fremtidige skolestruktur og opfordrer i denne forbindelse til en fordomsfri revision af skolens nuværende fagkreds og normaltimestrukturer samt til iværksættelse af yderligere praktiske skoleforsøg til støtte for udviklingen af nye undervisningsmetoder. Endvidere fastlægges de principielle retningslinier for udbygningen af handicapundervisningen, herunder af elever med adfærdsproblemer og psykiske afvigelser, ligesom der angives et fastere sigte for intensiveringen af samarbejdet med forældrene og inden for skolens egne rammer. Endelig er der givet tilslutning til, at undervisningspligten udvides til 9 år i årene 1972-74, og at reglerne for skolegangens påbegyndelse søges ændret, således at der i videre omfang kan tages individuelle hensyn ved optagelsen i skolernes 1. klasse.

Den af folketinget vedtagne beslutning har allerede været retningsgivende ved udformningen af lovforslag og generelle regler for skolevæsenet og har desuden givet sig udslag i andre initiativer inden for skoleområdet. Endnu medens beslutningsforslaget var til behandling i folketinget, blev der gennemført en ændring af folkeskolelovens § 21, der åbnede mulighed for en begyndende integrering af undervisningen i 8.-9. skoleår i forbindelse med en større valgfrihed for eleverne på det praktisk-musiske fagområde. De nærmere retningslinier herfor udsendtes til skolerne i juni 1969. Samtidig nedsattes Folkeskolens Forsøgsråd, der nu har påbegyndt sin virksomhed, efter at de bevillingsmæssige forudsætninger herfor er tilvejebragt. Det i oktober 1969 fremsatte forslag til lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v., der nu er vedtaget af folketinget, sigter i udpræget grad imod en styrkelse af forældrenes indflydelse og engagement i skolens arbejde og forudsætter samtidig, at der skabes hjemmel i folkeskoleloven for amtskommunal drift af undervisningscentre for svært handicappede og observationsskoler for adfærds vanskelige elever. I det forslag til lov om friskoler og privat realskoler m. v., der er fremsat den 6. februar 1970, er der givet retningslinier for, i

hvilket omfang private skoler kan indrette specialundervisning. Spørgsmålet om de administrative og organisatoriske konsekvenser af den integration af de svært handicappede børn i et almindeligt skole- og hjemmemiljø, som folketingsbeslutningen peger på, vil blive taget op af socialreformkommissionen i lyset af den for det sociale trykkesystem foreslåede nye struktur. Endelig er der under forhandlingerne i tjenestetidsudvalget om en omlægning af lærernes arbejdstid lagt afgørende vægt på, at der allerede fra det kommende skoleårs begyndelse gives lærerne reelle muligheder for at varetage socialpædagogiske opgaver med tilknytning til skolearbejdet og at stå til rådighed for et udvidet lærer- og forældresamarbejde.

Lovforslag om de nødvendige ændringer i folkeskoleloven m. v. til gennemførelse af udvidet undervisningspligt vil blive fremsat så betids, at udvidelsen kan gennemføres til de i folketingsbeslutningen fastsatte terminer.

Med henblik på den omtalte revision af skolens fagkreds og normaltimestrukturer er Folkeskolens Læseplansudvalg i efteråret blevet reorganiseret, idet der er tilknyttet en række arbejdsgrupper med hver sit relativt brede fagområde. Arbejdsgrupperne, der hver omfatter et medlem af læseplansudvalget, en repræsentant for Danmarks Lærerhøjskole og en pædagog med daglig tilknytning til skolen, har alle påbegyndt arbejdet, der må forventes at ville strække sig over ca. 2 år. Resultaterne kan derfor tidligst ventes forelagt folketinget i 1972.

Allerede forud for fremsættelsen af forslaget til folketingsbeslutning havde læseplansudvalget imidlertid taget den gældende normaltimestruktur (i Undervisningsvejledning for folkeskolen, 1960) op til revision, i første række med det sigte at stille forslag om en samlet afkortning af elevernes arbejdstid gennem en nedsættelse af antallet af skemaubundne undervisningstimer. Under arbejdet med dette spørgsmål har det været naturligt — og i et vist omfang også nødvendigt — yderligere at tage hensyn til nogle pædagogiske synspunkter og generelle tendenser i udviklingen inden for skolen, som har manifesteret sig med stadig større styrke i de senere år. I særdeleshed har det været nærliggende for udvalget at søge imødekommet de ofte fremsatte ønsker om en tilnærmelse til en fællesnordisk norm for timeplanernes udformning, om en styrkelse af det prakt-